

Борба

ВЕСТНИКЪТ
ОСНОВАН
ПРЕЗ 1943 Г.

Орган на ОК на БКП, ОНС ВЕЛИКО
и ОК на Отечествения фронт ТЪРНОВО

Брой 52 | Вторник, 30 април 1974 г.
(3483) | Год. XXXI | Цена 2 стотинки

Честит празник, трудови хора!

Бояджийската бригада с ръководител Ангел Софрониев от ЕТЗ — „Янтра“ — Горна Оряховица, която посрещне празника на труда — 1 май, с достойни дела. Успехите наредиха този колектив сред първите в предприятието в борбата за икономии.

Снимка: Иван ДИМИТРОВ

СВЕТЪЛ ДЕН

Този година честването на Първи май в нашата страна ще протече под знака на юбилейната тридесетгодишна, която в отговор на Обръщението на ЦК на БКП, Министерския съвет и ЦС на БПС трудещите се превърват в година на всеобща ударна работа за изпълнение на плана за шестата петилетка, за претворяване в действителност на десетия конгрес на Партията и декемврийската национална програма за повишаване на жизненото равнище.

Заедно с целия български народ и трудовите хора от Великотърновския окръг разгрещат сили за достойно посрещане на светлата годишнина. С нова сила се разгрещат социалистическото съревнование и борбата за икономии на суровини, материали, горива и енергия, заради истинското движение за разкритие на неограничените резерви на труда. В резултат на това насрещният план за първото тримесечие за годината беше изпълнен успешно, като беше произведена обща промишлена продукция над плана за близо 4 милиона лева.

Широко се подеха националните инициативи и се популяризира опитът на първенците в труда, а именно за 30-те младежки производствени единици за преизпълнение на тримесечия, деветмесечия и годишния план. Увеличават се и десетките младежки колективи. Небивал трудов ентузиазъм беше проявен и в чест на Националната партийна конференция, която става израз на монолитното единство на нашия народ и неговата безгранична вяра в Партията.

Нашият окръг навлезе в юбилейната година с добри успехи. В сравнение с 1970 г. общата промишлена продукция нарасна с 30,6 на сто, а производителността на труда — с 15 на сто. С високи темпове се развиват машиностроенето и химическата промишленост. Добри резултати постигнаха и труженниците от селското стопанство, строителството, транспорта, търговията и културните институти.

Тези успехи са плод на мъдрата политика на Партията, на сплотеността на труженниците, на тяхната повишена политическа и трудова активност. В разгорялото се масово социалистическо съревно-

вание 17 трудови колективи от окръга станали носители на преходни червени знамена на трудова слава на министерства и централни комитети, на професионални съюзи.

Всичко в нашата обновена родина се прави в името на човека и за благо на човека. Тези думи не са само лозунг, а имат конкретно измерение в повишените доходи, в закупените повече стоки, в построяните само през 1973 г. 2011 апартамента, в новоразкритите 2250 места в детските заведения и в петдневната работна седмица за близо 30 000 труженници се от окръга.

Това ни окриля и същевременно задължава. В първомайските редици ние ще изразим своята готовност да осъществим на дело решението на Националната партийна конференция за висока обществена производителност на труда чрез бързо внедряване на научно-техническите постижения в производството — основен фактор за нашето благоденствие. Ще манифестираме своята сплотеност под знамето на Партията, която ни води от победи към победи, рамо до рамо с народните великия Съветски съюз и с другите братски социалистически страни, неоплатима опора на мира, демократията и социализма.

Зад нас са трудни, но слави години, а напред — нови светли хоризонти. Онова, за което в миналото се е ляла скъпа работническа кръв на първомайските демонстрации, става реалност. Затова когато във ведрото първомайско утро тръгнем в празничните колони, най-напред ще сведем знамената в памет на тях, които не са между нас, които в стачки и демонстрации, в затворите и в партизанските отряди воюваха за съществуването на нашата родина. И ще отправим горещ привет към всички по земното кълбо, които в това утро ще застанат срещу шикшетата на наемниците в капиталистическия свят.

Честит Първи май, трудови хора, от заводите, плодородните поля, строителните обекти, транспорта, търговията, на учите и културните институти, творци на материални и духовни блага.

Да живее Първи май!
Да живее и крепне между народната работническа солидарност!

Театрални прояви

От 3 до 12 май Велико Търново ще бъде дом за театрални прояви. В него ще бъдат представени колективи на пет града: на 3 и 4 май Русе ще се представи с „Незавършен монолит“ от Томаз Генов и „Майка на всички“ от Георги Карастанов, на 5 и 6 май Плевен — с „Ше умрем днес ще живеем утре“ от Кольо Георгиев и „Женски години“ — Надежда Драгова и Първан Стефанов, на 7 и 8 май Ловеч — с „Влюбеният дявол“ от Коста Странджев и „Професия за ангели“ от Драгомир Асенов, на 9 и 10 май — Габрово със „Змея без въздух“ — Никола Христова и „Златното покритие“ — Драгомир Асенов, на 11 и 12 май — Велико Търново — с „Просто жена“ — Николай Парушев и „Среща в Рим“ от Камен Зидаров.

(Соб. инф.)

ХРОНИКА

СРЕЩА със секретарите на районните и градските комитети на Партията и представители на идеологическите катедри при висшите учебни заведения в окръга, организирана от Окръжния комитет на БКП и редакцията на в. „Борба“, се състоя в неделя във Велико Търново. Маргарита Кемалова, секретар на Окръжния комитет на БКП, говори за ролята на средствата за масова информация и пропаганда в идеологическата и възпитателна работа на Партията, в решаването на задачите, поставени от Февруарския пленум на Централния комитет на БКП.

ПЛЕНУМ на Окръжния съюз на българските учители се състоя в неделя. Обсъдено бе състоянието на вътрешно-материалната работа.

СРЕЩА на орденосъци — първенци в селското стопанство от района на Стражица се състоя в неделя. Неуморните труженници от кооперативните поля бяха поздравени от Димитър Цървов, първи заместител на председателя на Окръжния народен съвет и Трифон Ралчев, първи секретар на градския комитет на БКП в Стражица.

ВЧЕРА във Велико Търново бяха връчени наградите на първенците в Окръжната пловдивска изложба „Пейте в светлата Родина“ и от конкурса за най-хубаво стихотворение и разказ.

Преми срока

Промислеността в окръга изпълни четиримесечния план

Многохлядният отряд на труженниците от промишлеността в окръга достойно посрещна Деня на международната солидарност на труженниците. Вчера стана известно, че четиримесечният план за общата промишлена продукция е изпълнен към 28 април. До края на месеца на народното стопанство ще бъде предадена надпланова продукция за около пет милиона лева. В сравнение със същия период на миналата година е произведена продукция в повече за 38 млн.

лева или е постигнат ръст 19 на сто. Най-голям принос за завоювания предпървомайски успех в юбилейната и ударна 1974 година имат колективите на За вода за велапе и амбалаж — Стражица, ливноварният завод „Балкан“ — Велико Търново, Домостроителният комбинат — Горна Оряховица и още 24 колектива на заводи и фабрики, които изпълниха предсрочно производствените си програми.

(Соб. инф.)

Предпървомайски успехи

В навечерието на Първи май колективът на ДАП в Гледа преизпълни плана си за приходите, предвидени за четирите месеца, като извози 19 200 тона в повече и реализира 120 000 литра гориво икономии. В годишното обещание е предвидено през юбилейната година да се работи 32 дни с икономисано гориво. Само през април водачите казача 24 дни, които е гориво икономисано през първото тримесечие.

Еленските автомобилостроителни посрещат Първи май и с нова придобивка — в автомобилостроителство бe открита нова бензиностанция.

Кирчо ВАСИЛЕВ

Колективът на район „Газ-строймонтаж“ — Горна Оряховица

Достойни дела

Достойно посрещат празника на труда селскостопанските труженници от окръга. Навреме и качествено се изпълняват всички задачи на полето. Вече е към края си септември на царевичката като първи я завърши ПАРК — Горна Оряховица. Проредено е и повече от половината захарно цвекло.

Радостни резултати постигнаха и животновъдите. В сравнение със същия период на миналата година досега са надоели в повече 600 т крава и 250 т овце мляко. Най-чувствителен напредък е отбелязан в АПК „Росница“ в Павликени, където дневните графии се преизпълняват с повече от 2 000 литра.

Пленум на Окръжната контролно-ревизионна комисия на БКП

В неделя се състоя пленум на Окръжната контролно-ревизионна комисия на БКП. Присъстваха председателите на ревизионните комисии от градските и общинските партийни организации, доброволни сътрудници на ОКРК. В работата на пленума взе участие първият секретар на Окръжния комитет на БКП — член на Централната контролно-ревизионна комисия на БКП Никола Василев. Той говори за задачите на окръжната партийна организация, произтичащи от решенията на Националната партийна конференция. Голямо внимание в изказването си той отдели на работата на ревизионните комисии на БКП в окръга.

По някои въпроси от дейността на ОКРК на БКП и ревизионните комисии говори председателят на Окръжната контролно-ревизионна комисия Стоян Буюклиев. Пленумът прие план за работата на ОКРК през годината.

хочица посрещна Първи май с низ от трудови успехи, постигнати в съвместната работа със съветските специалисти. В навечерието на големия празник бяха успешно завършени пробите на осемкилометрова отсечка от газопровода във Великотърновския окръг. Макар и да работиха при неблагоприятни атмосферни условия, с десет дни предсрочно бе предаден участъкът по поречието на Янтра до гр. Летница. Предсрочно е монтиран линейен кран за отклоняване, което ще снабдява Великотърновския и Габровския окръзи с газ за промишлени нужди.

Социалистическото съревнование между българските и съветските колони продължава, в резултат на което петмесечната строително-монтажна програма е вече изпълнена.

Мария ШАЛАВЕРОВА

Негово величество Трудът

Вече свикнахме първият ден на най-хубавия пролетен месец да бъде за нас празник. Толкова е радостен този ден и е изпълнен с толкова живот и слънце, че ние свързваме с него най-чистите си помисли за красота, щастие и успех. В него бъдещето, по силата на овладеният ни чувств, стана зримо и близко, мечтите си виждаме осъществени, а надеждите ни са безкрай. Защо е така? Може би зелената на пролетта, вече обхващала света, ни говори с езика на младостта и обновенията — вярвайте! Може би свободното честване на този празник разкрива простор пред душите ни. Или съзнанието, че този ден свързваме с труда, началото на живота, на всичко прекрасно и полезно, което е създадено днес, ни изпълва със сигурност, с увереност в собствените сили и ние продължаваме напред своя ход, така неразличим от хода на историята и времето. Всичко се събира в този ден, за да мнем по празнично украсените улици с песни и знамена, усмихнати и ведри.

Първи май! Колкото и да е чудно, в него присъства с най-щедри си страни нашият делник, наши обикновени ден, в който ние се отправяме към заводите и полята, към университетите и строежите — този вечен символ на нова България, към училищата и научния институт — на всякъде, където безшумно, но упорито кипи нашият многолик труд. Бетонът става основа на нов блок, тухлите — стена, която се възвеща, ме талът — машина, която пресича земята и небето. Сякаш всичко започва от нашите ръце, за да стигне висините на прогреса, на възхода.

Нашият обществен строй не само освободи труде, но му

Висски отличия и братска благодарност

Инж. Геннадий Березин, Юрий Денисов и Иван Великов, секретар на общокомбинатския партийен комитет. Снимка: Петър ТАРАСЕНКО

Свищов — градът на българо-руската и на българо-съветската дружба! Тук най-ярко са превъплътени думите, изразяващи любовта на народа ни към братските руски и съветски народи — „Дружба от векове и за векове!“ В този град руска реч е звучала много, може би най-много, когато руските батери за пръв път стигнали на братска, българска земя край Свищов. Тя не е секвала никога. От този град хората са се срещали с Ленин, участвали са в бунта на крайцера „Надежда“...

До ден днешен и в бъдеще тя ще звучи край брега на Дунава, край Свищов, където израсна химкомбинат „Свищов“. От първата му копка до днешния, който до днес Живков прерязва трицветната лента при пускането му в експлоатация съветски и български специалисти работили денонощно рамо до рамо, сърце до сърце. Продължават и сега, когато се усояват производствените мощности, когато се изгражда За водът за изкуствена коприва, ще продължават и в бъдеще. Трудно е да се изразят името на всички, които дадоха своя нежен принос за почването, изграждането и за вършването на химкомбинат „Свищов“. По различни поводи на Партията, правителството, народът и хората край тях им изказваха своята благодарност. Нов израз на признателността и братските чувства, които изпълняват към тях е указът на Държавния съвет, е който за участие в проектирането и изграждането на химическия комбинат

за целулоза и изкуствени влакна „Свищов“ в Свищов 50 съветски специалисти са отличени с български орденни и медали. Осемнадесет от тях, работещи в момента в „Свищов“, получиха неотдавна ордените и медалите си от министъра на химическата промишленост Христо Панайотов.

В навечерието на Деня на международната солидарност на труженниците се — Първи май, не само колективът на химкомбината и гражданите на Свищов, но и целият окръг изказват още един път сърдечна, братска благодарност на съветските работници, техници и инженери за помощта в усвояването на това ново и сложно за нас производство, което ни нареди сред първите в Европа и света.

С указ № 665 на Държавния съвет на Народна република България за орден „Народна република България“ I степен се награждава Юрий Денисов — ръководител на групата съветски специалисти в химкомбинат „Свищов“. Със същия орден II степен се награждават трима души, а с III степен — един. С орден „Червено знаме на труда“ са отличени 7 души, в това число и Геннадий Березин — старши инженер-химик в химкомбината и партийен секретар. „Народен орден на труда“ — златен получава 15 души, а „Народен орден на труда“ — сребърен 23.

Михаил СТЕФАНОВ

Ние започваме от него, про дължаваме с него. Той е основата, движещата сила на нашето съществуване.

Под знамето на този празник минаха поколения и неусетно с тях вървеше историята. Празнуването на Първи май в капиталистическа България беше едно от ярките проявления на класовото съзнание на нашата работническа класа и стана показател за революционното й само съзнание. При други условия, в друго време, този ден доказва за лишен път на живеещите в капиталистическа България, за да доведе борбата докрай, неизбежността на нейната победа.

Днес, когато плодотворно революцията са в наши ръце, Първи май придобива нов смисъл. Новите обществени условия му дадоха нови измерения, той стана празник на утвърждаваща живота и свободата труд, празник на социалния възход не само на една класа, но и на една нация.

За тридесети път ще минем днес под неговото свободно развято знаме, за тридесети път ще манифестираме нашата готовност и всеотдайност за още по-нататъшен разцвет на Родина.

Нека в трудовите и празнични дни на юбилейната година да са много нашите успехи! Нека наберем най-свежите цветове от градините, най-младата зеленина, която е родила нашата земя и с нейната нестихваща животворна сила продължим да създаваме ме! Нека оставеното след нас бъде за идните поколения най-големият паметник, най-богатото наследство на Негово величество Трудът — корена на живота, настоящето и бъдещето на човечеството!

Марин ГЕОРГИЕВ

Измерения на дълга

Какво е дългът — силата, с която се прави крачката от обикновеното към подвига, в чият двигател на ежедневие то, в което днешният ден прилича на вчерашния, а утрешният ще прилича на днешния, щит, издигнат от себевържидането. Какво е дългът...

СРЕД ХОРАТА

Вече четири години подра нилите козловани срещат всяка сутрин Параскева Герова да бърза към краверфермата. Четири години, всеки ден на които трябва да потвърждава верността на избрания път. А пътят е избран от давна, още с постъпването в селскостопанското училище. После идват годините на за дното следване, дипломата и фермата. Завещаваща-ферма и партийен секретар. Всеки ден ръководителят Параскева Герова трябва да решава десетки въпроси, за да не пресыха млечният поток. Всеки ден партийният секретар Параскева Герова трябва да има каквото да каже на хората — за политическите събития, за съездинването, за плана, просто една добра дума. Защото в животновъдството е трудно и дори и хората, които работят от 15 години се нуждаят от подкрепа. От подкрепа и пример. Затова комунистите всеки ден трябва да докажат своята сила, своето умение. Комунистите всеки ден трябва да са първи. Тогава останалите тръгват след тях, тогава има успех. А в животновъдството в Козловец наистина имат успехи — успели, постигнати с много труд, с много постоянство.

Планът за млякото през 1973 г. беше изпълнен, графикът за първото тримесечие на тази година — също. И то ва изпълнение е измерение на дълга на члена на ГК на БКП в Свищов, на партийния секретар, на състаника Параскева Герова.

СПЕЧЕЛЕНО ДОВЕРИЕ

Като казват странични предприятия, в Козловец разбират затворността, работливостта, строителите. Естествено на работата там е такава, че най-

Параскева Герова

Йонка Бялкова

важният фактор за успеха е колективът. Поне така смята някогашната отличничка на междоуличната партийна школа Йонка Бялкова, сега секретар на първичната партийна организация. И на това гради своята работа.

Първата грижа на Йонка беше да създаде плановост в дейността на организацията. Да намори темите и въпросите, които възбуждат хората. Да направи така, че членовете на първичната партийна организация да не забравят нито за минута, че са комунисти, да повиши тяхната инициативност. Някъде смятат, че едно събрание може да се пропу-

снето — най-то е още една възможност да поговорим, да се помисли за подбръзване на работата. И автори тетът на организацията неусетно растеше.

Хората идваха най-напред с въпроси, после дойде ред на предложенията за промени в организацията на работа и прекалфикацията. Обсъждаха тези предложения, осявяха ги. После идваха другите. В работилницата чувстваша, че нещата не са в ред, че трябва да се направи нещо, затова потърсиха съдействието на партийната организация. И тя помогна да се решат въпросите. Наглед дребни неща, но задръжката работата. А когато миналата година на ТКЗС — Козловец стана окръжен първенец, принос за това имаха и спомагателните предприятия, а ядрото на спомагателните предприятия — това са комунистите. Не само те, вече и безпартийните чувствуват Йонка Бялкова близка, обръщат се към нея за съдействие, за съвет. А това спечелено доверие е най-голямата награда за нея.

Какво е дългът... За Параскева и Йонка той е във възможността да живеят с болките и радостите на хората, с трудностите и успехите на стопанството. Едно ежедневие.

Николай ТОМОВ

Първото чествуване

През 1894 г. в Мусина за първи път тържествено е празнуван Първи май — Денят на международната солидарност на работническата класа и на всички трудещи се. Най-забележителното е — събитава в „Работник“ — че тази година Празникът на организацията неустойчиво растеше.

Хората идваха най-напред с въпроси, после дойде ред на предложенията за промени в организацията на работа и прекалфикацията. Обсъждаха тези предложения, осявяха ги. После идваха другите. В работилницата чувстваша, че нещата не са в ред, че трябва да се направи нещо, затова потърсиха съдействието на партийната организация. И тя помогна да се решат въпросите. Наглед дребни неща, но задръжката работата. А когато миналата година на ТКЗС — Козловец стана окръжен първенец, принос за това имаха и спомагателните предприятия, а ядрото на спомагателните предприятия — това са комунистите. Не само те, вече и безпартийните чувствуват Йонка Бялкова близка, обръщат се към нея за съдействие, за съвет. А това спечелено доверие е най-голямата награда за нея.

Социалистическата атмосфера в Мусина през 90-те години се корени в предосвобожденическата революционна епоха. Ако искате да знаете — заявява Николай Хр. Габровски — въстание то в Дряновския манастир, което е чисто селско, направи го Павликенската околия. Оттогава съществува тази революционна на мая. В друга реч той под чертава също, че Павликенската околия е „революционна по своето минало“.

Чествуването на Първи май през 1894 г. в Мусина е едно доказателство, че комунистическият идеал, станал знаме, смисъл и съдържание на нова, социалистическа България, е прегърнат от мусинчани още в началото на 90-те години на миналия век.

Димитър ДИМОВ

Окървавеният Първи май

Беше 1934 година — период на героични стачки и улични борби на работническата класа. В тях младежите бяха разпространени позиви. Дълги те колони ученици тръгнаха възбуждени. Младешките души преливаха от възбуждението, дошло с големия празник. По улиците на града екипах Божите песни. Реакционерите на стърхнаха, те бяха шокирани още от позивите в гимназията... Песните се пошепваха по безкрай на полето и се сливаха със свивилите песни на чучулигите, които сякаш ги поздравяваха от висините. Орачите спираха за момент работа и вдигаха ръце за първомайски поздрав.

Реакционерите бяха между учениците, заплашваха, биеха в хълбоците. Като по жарници те се мчеха да загасят пламъците на песните. Стрелкаха се дори от звуците на „Тих бял Дунав...“

В „Корията“ много от учениците вече държаха позивите, разпространени през нощта, а останалите се трупаха да четат. Реакционерите от ново възрастова в жандарската рота. Те тичаха да събират позивите, да разпръскват групите. Учениците креха позивите, развързваха се и отново се събираха. Започнала борба се усложни още повече от това, че се смесиха с учениците от белочерковската гимназия. Павликениски реакционери се залавяха и за белочерковски ученици, които дръко им се опираха. Докато се върсеха тези по-линейски операции, на поляната, където се бяха струпали голяма група ученици, екипах Божите песни. Учителят Кадиев, който беше най-старият и енергичен реакционер, съвсем си загуби ума. Той продължаваше да бие между групите да задъхване, заплашваше, биеше. В увлечението си се натъква на ученик, който изобщо не му обръща ни каквото внимание. Това беше Стоян Мирчев от Павликени, завършил 7-ми (едина десети) клас предната година и поради липса на средства не можа да продължи образованието си. Сега беше с нас. Поведението на Стоян въбси Кадиев и той за да има веществен доказателство, се хвърли върху него и му взе фуражката. Под шапката легна буйна младежка коса. Кадиев зави от изненада: „Аха-а, значи ти си бил провокаторът...“

В това време към мястото на произшествието бързо се приближи директорът на гимназията Герасимов. Кадиев се развика срещу Герасимов: „Господин директоре, ето провокаторът, ето комунистическият агент, който разстрои ва реда...“ Двамата се хвърлиха със стръв върху жертвата. Гледката беше отвратителна, страшна. Те, мъже големи, носещи името на учители, биеха младежа с юмруци и ритници — жестоко и безмилостно. От устата и носа на Стоян потекоха кръв, лицето му се обезобрази. Палачите го свалиха на земята и скачаха по него... Стихията на негодуванието мигновено обзе стотиците млади хора и мощно „у-у-у“ разтърси „Корията“. Ученическата маса за миг се свлече към арената на грозното престъпление, готова да се хвърли върху побойниците. А те, обезумели преди секунда от свирепост, се стълпиха и панически побягнаха...

Така сред гиздавата първомайска природа, далеч от града, Първи май беше окървавен от садици и палачи. Такива полицейщина не свърши с това. Те не можеха да простят на учениците за спонтанната им реакция против публичната инквизиция. Наскоро намалаша поведението, а след това изключиха шестна десет ученици завинаги от всички училища в „Царство то“.

Димитър НЕШКОВ

ПЕСЕН НАД ЯНТРА

Беше пролетта на 1943 година. Природата се събуждаше от зимния си сън. Вървях тежки дни, вече се чувстваша признателност на хората. Червените ескадрони на пиреха във великото, събояно сражение с фашистките пълчища. В една ранна априлска утрин из килиите на Плевенския затвор се разнесе дрезгавият глас на старши-надзирателя:

— Христо Грънчаров, излез!

След малко същият глас повторих:

— Васил Димитров, Христо Разпопов, Христо Михайлов...

Един по един ни извеждаха от килиите и ни приковаха тежки вериги. Бяхме 17 души. Предстоеше да ни откарат във Велико Търново, където на 30 април започ-

ваше един от големите политически процеси по онова време. След жестоките инквизиции над 180 арестувани, при които негледаният организатор на РМС Кичко В. Райков (Живко) беше умъртвен, Плевенският военнополови съд поведе под отговорност по Закона за защита на държавата 71 членове на Партията и РМС от Севлиево и околните села. За почти всички прокурорът искаше смъртно наказание или доживотен затвор.

Бяхме възбуждени, обхванати от трескава подготовка. Подпомагани от другари, укривахме части от преписаната нелегална литература. От „червения университет“ — така наричахме Плевенския затвор, трябваше да пренесем за нашите другари във Велико Търновския затвор „История на ВКП“ (6). „Лениновите произведения“, „Държава и революция“ и „Ленинството — деспотизмът на комунизма“. Преговаряхме текстовете на революционните песни.

След проверката потеглихме за Велико Търново. Това беше първото ми пътуване до старопрестолния град.

Тежката железна врата на затвора се разтвори и група тани под силен конвой тръгна по пращната улица. Вървях бавно. Веригите изпращаха приглушен, нестройн звън. Начело на групата крачат другари те Райко Дамянов и Атанас Филев. Като отговорници на процеса ни те пътувах с нас, призовани като свидетели. Меце, шестнадесетгодишния юноша, ме приключиха с безлежни за стария революционер и теран на Партията, 60-годишния дяло Христо Михайлов с будновски мустаци, които палачите не успяха да изтръгнат. Пред очите ми дяло Христо, изтъпкани неговешките инквизиции, прояви пословична твърдост. На нас, младите, той вдъхнаше вяра и смелост.

На съвечеряване ни свалиха на гара Трапезица. Когато скопчихме на перона, пред нас блеснаха светлините на Велико Търново. Не след дълго затворническата врата се затръшна зад нас. Срещнахме се с другарите от процеса. Радостни ръкописания, прегръдки.

Процестът започна на 30 април, в залата на бившата сметищна палата, сегашния Окръжен народен съвет. Военно-полеви съд председателствуваше инквизицията с двата си омаза и свирепост към комунистите и всички прогресивно полковник Гологанов.

Политическите затворници се подготвяха за утрешния празник — Първи май. До късно преговаряхме с другарите от Велико Търновския затвор текстовете на революционните песни.

В нашата килия се пробудихме рано. Гледахме през решетките на единствения прозорец как гаснат звездите. Късцата хоризонт, което виждахме, започна да белее. Изведнъж в свежата майска утрин от седната килия достигна нестройно: „Дружина песен днес да еки...“

Незабавно подехме и ние. Заляха мощно от всички килии, в които бяха настанали политически затворници.

Над сребърната лента на янтра лигна крилатата песен на труда, ползани по улицата „Гурко“, разбуди смълчания град. Ние приветствахме настъпващия празник на труда, приветствахме трудовите хора и борците, смелите съветски войни, които гromяха хитлеристките пълчища.

Из коридорите затропаха. Зачука се силни викове:

— Спрете, спрете, мръсни кучета! Подхванихме „Септември“! Тъмняриците и войнишката охрана нахалтаха в килиите и с прикличите се на пъяха да прекратят песента. Тя за миг секна, но веднага бе подета с нова сила.

— Всички в карцера!

И се започна истински ръкопашен бой. Райко Дамянов и Атанас Филев повалиха двама-трима от охраната. Около двадесет души бяхме натикани в карцера — каменното, тъмно, влажно и мръсно подземие на затвора. От тясната пролука на бойницата един тънък сноп светлина падаше върху налпие на стената: „Другари помнете! Тук е измъчавал Левски!“

Самочувствието ни порасна. Заляха още по мощно. В 9 часа ни изведоха със силна охрана. По ул. „Читалици“ на“ се отправихме към заседателната зала.

Съдът започна разпити. В първомайския ден духът на всички подсъдени беше висок. Всички се държахме достойно, а това не е един път за си съдните и прокурора.

Процестът приключи на 13 май. От 71 обвиняеми, 64 бяхме осъдени. Десет другари получиха смъртни присъди, които посрещнаха достойно, мъжествено.

Богатството на пролетните бързеи

Обстановката около Капниовския водопад ни е все същата. Каквато я познават тези, които са прекарали тук, неведнъж седмичния си отдиш. А сигурно много малко от тях са стигнали до там, където изчезват идиллическата тишина на горските поляни и кроткият роман на левията вода в пламналото каменно легло. Обстановката по тези места, където тупти задъхано пулсът на хидровъзел „Повковци“ се мени всеки ден.

Още докато слизам от колата в очите ми писна млада зеленина на хълмовете от двете страни на „Боза“, прошарена тук-там от дъхавицата. Многоот бързеи на игриви, светли вълни струят на долу към р. Веселина, а тя, сякаш предчувства края на безгрижните си дни, тревожно се хвърля от бряга на бряг, облива с милиони искрици пръски скалите и тревите, надвесени над нея.

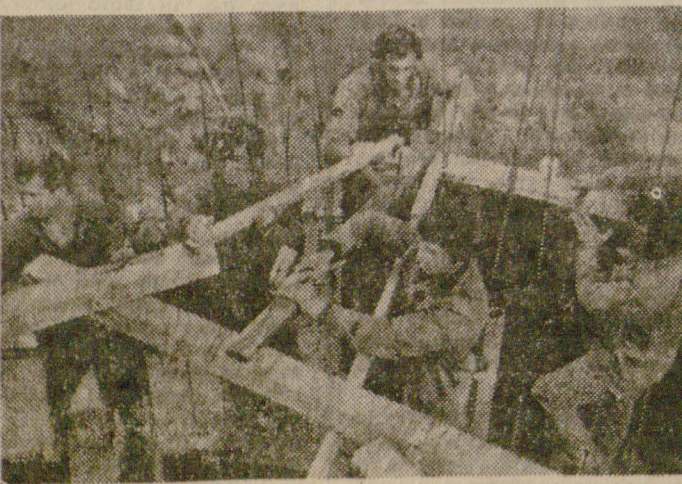
Коритото й е вече прегранено от широките основни язовирната стена. Текла некове наред на своюда, река та просто не може да се примири с бетонната теснина на отбивания тунел.

А точно над началото на тунела вече е извисила снага водоиземната кула, — едно от основните съоръжения на обекта. С комсомолския секретар Стефан Гечев се изкачваме по стената и си мислим, че това едва ли би било толкова лесно след завършване на кулата в края на годината.

Това за срока ни го казва момчетата от бригадата

на Цветко Маринов. Всъщност, казва го бригадирът, а ние поиявахме, че ще стане. Зашто въпреки уговорката „ни сме нови, сега идваме“, въпреки че средната възраст на всички едва ли надхвърля 25 години, ловкостта, с която се катереха и слизаха по скелето над зейналата бездна, увереността при изпълнението на многобройните операции не оставиха у нас и капка съмнение. А когато разбрахме, че са специализирана бригада по тези кули и идват направо от язовир „Жребчево“, не остана нищо друго, освен да наблюдаваме с уважение и, да си признаем, със затаен дъх дързостта и майсторството им.

От огромното гърло на кулата като изпод земята долитат вик. Очевидно той е предназначен за бригадира, който внимателно следи движението на спускащи надолу тънка тел. Поглеждаме и ние. На малка неудобна площадка над бучащата, разпенена вода се е привел Александър Ангелов и гласът му кърчи в бетонните стени: „Пет милиметра наляво! Хай да сега три надясно!“ Стори ми се, че милиметърът е неочайна мярка за тези мошани, но се оказа, че неосъзнатият елемент за подобен род съоръжения и не търпи никакъв отклонение. Най-после с едно: „Готово! Кови!“ Отдолу пентърът от който ще се вземат всички мерки е намерен. През това време Петър Стефанов, Димитър Младенов, Стефан Василев и Мустафа Мехмедов изтеглят кофражи

Ковражът на водовземната кула изисква точност

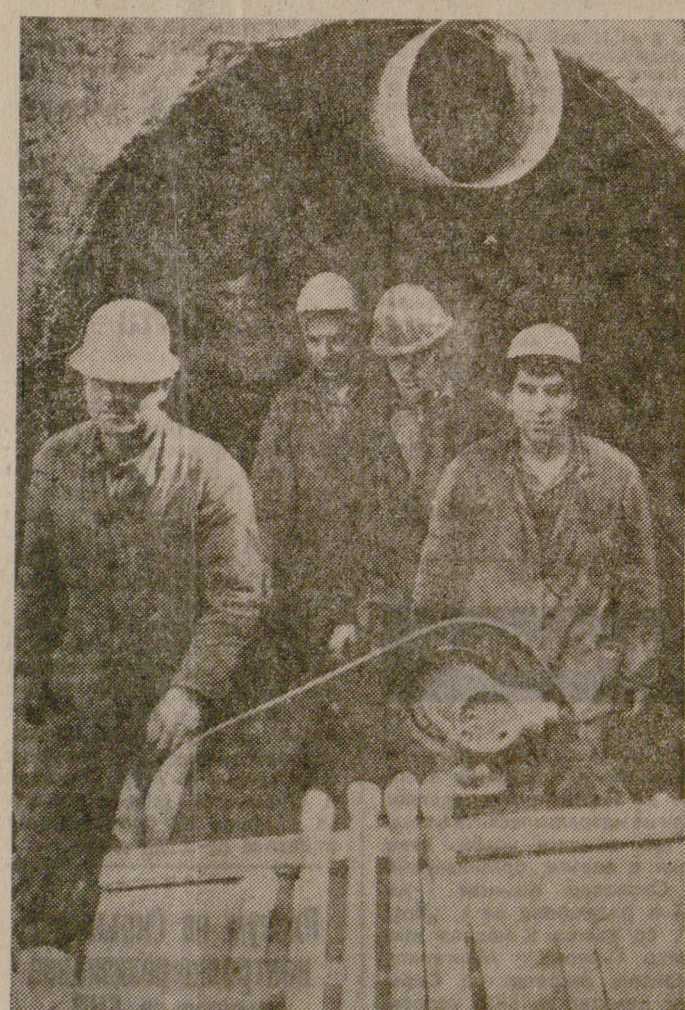
те платна и нещо ги подреждат по външния диаметър. Тук милиметрите също не са без значение...

2. Сляво и отясно на хи дромонитора, чиято силна струя сякаш се страе да до натроши струпаната скална маса, по склоновете на двата хълма е проснал някой си бетонно тяло основният зъб на стената. Арматурата плетеница на една от последните му кампани отдо... прилича на крехка дантела, а хората около нея — на човечета от детска игра. Но когато се изкачихме по стръмния склон и спряхме задъхвани, просто се възхитихме от лекотата, с която арматуристите от бригадата на Велико Ганчев превършиха дебелите железни прътове в полудъги — бъдещите сподове на зъба. Бригадирът го нямаше, но ни посрещна орденосеицът Йордан Георгиев. Той и всички тук са преминали през каскадата „Белмекен — Сестримо“, през много национални обекти. Спорна беше работата им, първите им пръсти свързваха арматурата като на шега, откриваха фронт за другите...

А те бяха вече тук. Долу беше спрял камионът, с който то инжекционната бригада на Иван Ганадолски „се преселваше“ на обекта от тунелите под Велико Търново. Изкачихме се и по отсрещния скат. Тук се подготвяше терен за основата на зъба, вече се очертаваше бъдещият преливник...

3. На входа на тунела, по който водата ще се отправя към пречиствателната станция се срещнахме с техническия ръководител Цоню Кънев. Той заговори за миньорите, за тези, които мерят сили с гранитната гърд на хълма. И през всяка от трите смени напреднах с по един метър, въпреки че бързите пролетни струи пропихват и тук, под земята. Полякога заплашват да прелят над високите гумени ботуши, друг път неочаквано руват върху каските.

Много ли е или малко един метър на смяна имаме възможност да разберем от другата страна, на изхода на тунела. Тук бригадата на Осман Османов е проникнала в скалата точно 580 метра. Те ми се видяха цяла вечност докато пътувахме с електровоза, взирайки се в мрака и стараейки се да избегнем

След миг, забоят ще бъде разтърсен от взрива

гечащата отгоре вода. Син кавиат гранит бистеше с кварцовите си жили, пистолетите почиваха до стената, а там където до преди малко са се въртели неадекватните им стоманени бургии сега личаха капсули, свързани с тънък проводник.

Побързахме навън и чак тук почувствувах силата на този мъже, всекидневният им подвиг при сватката със земната твърд. Силен гръм разгърси галерията. Въздушната вълна от входа на забоя блесна зелените клопки на отсрещния бряг. Между коравите ръце от двете страни, които ще се стиснат при срещата след два месеца, останаха по-малко от 400 метра...

Долу в селището няколко млади шофьори са набобили електротехника бай Колю Милев и го подкачат за

несметните богатства, зарове ни някога по тези места от пашин и беливе. Той ги уверява, че тук най-малко на дванадесет места е намерено имане. И че има поне на още десет. А те му казват, че са виждали издължани в скалите „нишани“. Събедениците се усмихват и си смигат един на друг с очи.

А горе Веселина все така яростно бучи, рунете все така пъргава се стрелкат към нея.

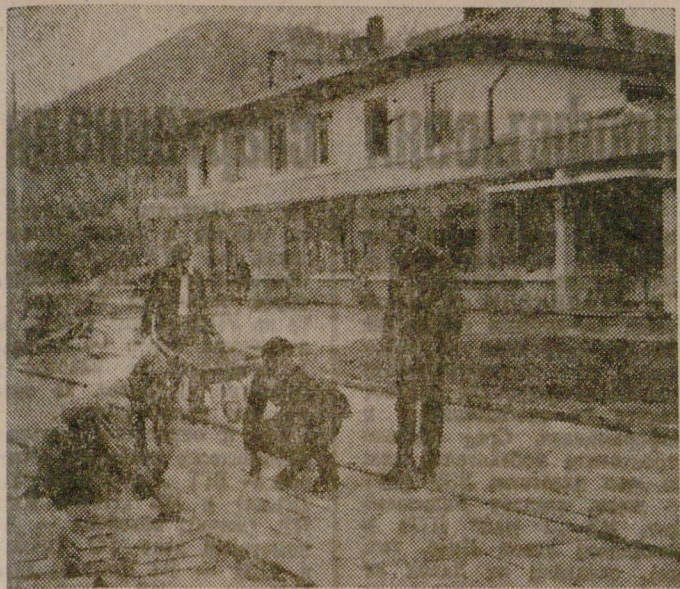
Едва ли яврат хората от хидровъзел „Повковци“ на приказките за заровени богатства. Но личи, че твърдо явяват в едно — най-голямото богатство ще създадат те с ръцете и сърцата си. Най-голямото богатство — пътът, по който бистрите пролетни бързеи ще стигнат до хората...

Веселин ДОЛЧИНКОВ

Асен ПЕТРОВ

Ненчо НЕЙКОВ

ПО ДЕФИЛЕТО НА БЪДЕЩАТА ЛИНИЯ

Всичко заглавието е неточно, защото трасето и по-голямата част от бъдещата линия — Еленица — са готови. Това дава възможност на работните плакати да навлизат все по-навътре в Балкана. А как бързо се изни-

Гървенецът Царевец

Такава е съдбата на филите — бремеността на славата и отговорността да носят други, а техните резултати да остават повече в рамките на стопанствата. Миналата година на всички научиха, че ДЗС — Сувата се нареди на второ място в страната между производителите на хляб и зърно, но колко са тези денонощия, че във филите в Царевец получиха най-голям среден добив в стопанството — 488 кг пшеница. И не само с това могат да се похвалят в Царевец. Лозарската бригада е първенец в АПК „Дунав“ с 281 на сто изпълнен план за печалбата, а филите е първенец по почти всички показатели в рамките на ДЗС — Сувата.

Село Царевец се променя все повече добива облика на спътник на Свищов. Автобусите сутрин не могат да поберат хората, работещи в града, а във филите остава малко повече от 200 човека. Двеста човека, които не оставиха своя завод на открито — селостопанското производство, и не само не го оставиха, но с труда си вече години наред са първенец в ДЗС — Сувата.

Всички за един — един за всички. Това е принципът по който работят в Царевец. В началото на тази пролет имаше повече работа в лозята — всички бригади бяха там, връзваха, ремонтираха, докато всичките 2000 дка за няколко дни станяха като за преглед. И всеки отново се зае със своята работа, а утре, ако се наложи, пръскайте пак ще се съберат в юрук. Така е, когато хората са малко, но за сметка на това трудолюбие им е голямо и е трудно да се посочат най-добрите — Елена Атанасова, Лилия Александрова, Толя Панева.

Трудът на хората се възнаграждава — по-добре. По-повече от 5 лв. получават сега работниците, на човека ден. Много се прави и за по-добряване на битовите им условия. Тези дни в центъра на селото ще разтворят вратите на новата сграда с модерен стол, там ще бъдат управленето на филната, народният съвет, здравната служба.

Посажените месеци показват, че в Царевец не смятат да отстъпят първенството и през юбилейната година. Най-ярко това личи от резултатите в животновъдството. Всеки ден графикът за кравето мляко се препишва с 200 литра, средният дневен млякодай от крава е по-голям от 10 литра. Другото име на този успех е правилно хранене, спазване на дневния режим, трудолюбие на Димитър Пантелеев, Георги Милайов и техните другари и най-важното — достатъчно концентриран и друг фураж.

Не може да бъде иначе, след като и тази пролет най-хубавите земи в Царевец бяха засети с наредбата и люцерната. И понеже е така всяка година, сега пред животновъдите във филите не стои проблемът „да доживеем до есено“, а всеки ден в юбилейната им сметка се вписват 200 л мляко надпланово. А юбилейната сметка на хората от Царевец тешира започва да расте, за да става все по-достойна дар за ударната 1974 година.

Михаил ВАСИЛЕВ

заха годините, сякаш вчера, бе завършена „отсечката“ Лясковец — Златарица. Още тогава говорехме, че ще продължим железния път до възрожденска Елена, но щегобичите подвърляха, че „влакът за Елена се движи със сто години закъснение“...

Но ето че бяха необходими много по-малко години, за да прозвучат локомотивни сирени в този толкова гън до преди няколко години кът на Еленския Балкан. Младешки във военни униформи, ръководени от офицери-инженери, преминали през един национален обект, пристигнаха тук преди няколко години. Гористите сканове и стръмните брегове на буйните дървета бяха трудно проходими, но жалоните се за биваха в девствената планинска земя и очертаваха бъдещия железен път. Плановите работни чертежи показваха, че всичко ще бъде много трудно, защото не само теренните условия, а и атмосферните са често променливи.

Въпреки всичко повелата бе ясна и категорична — до края на юбилейната година еленчани и населението от района да посрещнат първият влак на своята ага. Сега в броевите месеци пред 30-годишнината може с увереност да се каже, че тя ще бъде изпълнена предсрочно. По тежи високите изисквания, се дефинира, по двата бряга на Разпоповската река и през „подвижните“ строителни площадки преминаха стотици строители от системата на жп войски. Някогашните бригадири подреждаха траверси, по-напред към Златарица, откъдето реалите от Лясковец насам, огласяха с песни и мъжествен труд протежението от Златарица до квартал „Разпоповци“ на Елена. Издигнати бяха десетки модерни стоманобетонни мостове, подравнени много терени и извършени хиляди кубически метра изкопи. Трудно могат да се посочат количествата насипни работи и всички допълнителни съоръжения, както не могат да бъдат посочени ударните, разплатени сега по всички кътчета на Родината.

Честта да изпълнят едни от най-важните и последни довършителни работи се падна на отбавящите сега военната си служба Славчо Тошев, Илия Траянов, Салих Свирилов, Димчо Мишинов, Андрей Георгиев, Иван Кехайов и десетки други. Неотлъчно са на поста си офицери те Свишков, Сомов и други, на трупа не малко опит, кой то щедро прилагат при тези банкани терени. В тези пролетни дни железопътните строители истински шумуват извиващото се и изкачващо се гресе по цялото му протежение. Тук всичко е интересно и много важно, защото е свързано в едно цяло. Дока то едините бързат да довършат тротоарите настипали пред гара Елена (на снимката); други изпълняват електроинсталационните работи, полагат коловозните разклонения пред гарата, оформят рамките, пероните, градниките...

Мисля си дали е минавал през тези места она наивен щегобич, който пророчуваше, че влакът за Елена се движи със сто години закъснение? Трудно е да се опише възхитата и задоволството на старите еленчани, които с нетърпение вече очакват първия влак...

До 15 май трябва да предадем платното от километър 39,300 до километър 44 — разказва офицерът Свишков, главен инженер на поделението, което работи в този участък.

На пръв поглед това е едно обикновено обещание. Но вни мателната проверка показва, че зад тази увереност се крият многомесечен напрегнат труд, умението и находчивостта на военнослужещите, техниците и ръководителите. Защото платното преминава през силно пресечена местност, където трудно се промъ-

кват и изкачват техниката и хората. А трябва в кратки срокове и при високо качество да се довършат не една подпорна стена, облицовка и мостове. Мислещите млади хора с помощта на техниките ръководители и командири и тук прибягват до своето ро да рационализират за да се икономисат хора, време и средства. С помощта на така нареченото „терасовидно издълбаване“ на шарпата, като предварително е направена ръчно площадка за машините, са ускорени траншеите и скатни изкопи. По този начин за един месец вместо с 500 души само с няколко булдозера е извършено всичко. Заслугата е колективна. Но най-голям дял за практичното осъществяване на идеята на офицера Свишков се пада на Петър Николов. Ако всичко бе извършено по тра-

диционните методи, т. е. ръчно, щяха да бъдат изразходвани над 35 000 лева. С помощта на редица още нови въведения като „коронно“ извеждане на машините, с най-строго спазване на технологиите по вибрирането на насипането се ускорява от криването на фронт за горно строене. Тук първенци са Петю Кърчев, Димитър Димитров и други.

По традиция на Първи май се прави равнометката на изминатото и се чертаят планове за бъдещето. Развоятката на железопътните строители дава основание да се очаква през юбилейната година влакът да пристигне на гара Елена.

Михаил МАНОЛОВ

Сн.: Иван РУСКОВ

Един от първенците — Салих Свирилов

Дълбоки корени

На плещите на Никола Мошев от Дъскот скоро ще легнат 70 години, но нито ден той не се спира в къщи. Не смята, че без него не може на полето, а просто това е терена в работата, започнал у него преди много години и никога не угаснал.

От 14 години е поел трудния път на ратая, после на бахчеванния, на наемания тухларски работник. Спомня си той, като вчера да е било, как е пренасял до Лесичери кошничката с бюлетините. Ни кога не забравя и голямата заръка: „Ако те срещнат, ще казваш че отиваш да се пазаряваш чирак“. Няма да забравя той и стражите Пенчо Цингата и Петко Черния, които са го пребивали.

И недоимъкът, но и „хубостта“ на царското време го накараха да поеме за Франция. Не мислеше да оставя там завинаги, а тръгна да търси своята четирицифрена деглина. Един ли у нас в ония години поемаше далечните пътища като него?

Замна 24-годишен и не пропиха десетте години, прекарани там. Все в Тулуза остана. Той не е от ония, които започват нещо и свършват ли-недовършили се хващат за друго. Установи се на работа в разсадник. Завърши курс по френски език и тригодишно училище по овощарство и декоративни рози. Навсякъде му спореше и печелеше симпатии. От там знае той: „Ако правиш нещо, прави го добре. Ако не можеш или не искаш, въобще не го прави“. Затова, когато през 1941 г. поиска да се върне, лично prefectът на града го увещава да остане.

Беше непреклонен. Човек не е дърво без корен. Стига му каквото научи. И пое за Родината със 120 сорта декоративни рози и десетина сорта овошки в куфарите си.

Нивата му в „Биокалан“, където уреди свой разсадник, стана първото опитно поле у нас по декоративни рози. Ця-

ло село се запали по розарство. Нищо не криеше той Учете малко и голямо да облагородява. И му беше и гордо, и радостно, че може да поучи съседните си.

Така Дъскот стана розова градина на България. Идваха от близо и далеч да видят разсадника на бай Колю, а неговите розови коренчета влязоха в експортната листа на родната. От три-четири години розариумът е закрит. Няма толкова хора за такава трудова работа, но и сега дъскотчани предават на „Булгарцвет“ по над един милион розови коренца, които отглеждат между другото в дворовете си.

С мъка се раздели с розариума пионерът на декоративната роза в страната, който въпреки това и шипка без бодли, използвана за семенник. Но той изпълни дългата си. Сега му остана овощарството, което е втората му обща и друга слава на Дъскот. Няма село като него с толкова крайпътни овощни дървета и с такава градина. И тъй обаче станал наследствена тук, а кооперативната градина — „Екол дьо Дъскот“. Неговите праскови зреят от края на юни до средата на октомври. Той не слага какъвто да е сорт. Миналата година от сорта Редхейвън добивът беше 3 тона от де-

Търсихме го няколко пъти в управлението на стопанството. Случаха се различни хора, но все по един и същ начин ни отговаряха:

— Няма го. В лозята или в градините е. Там е неговото работно място. Където е бригадата, там е той...

А владенията на бригадата не са малки. Само лозята са се разпрострели на 1350 дка, а пък овощните градини заемат близо 1000 Тръгнахме да го видим. И добре сторихме. Защото то ва, което видяхме с думи трудно може да се опише. Живите дървета сокове на пролетта вече не удържимо напират във всяка лоза и овощка и пропуските в работата на грижестите се за тях хора веднага биха се открили. Но такива ние не видяхме. Лозята — прясно изорани, а където машината не е могла да се докосне, бурен също няма. Телените конструкции — опънати, стегнати, като не ли вчера са правени, а лозите пръчки — правилно порязани, хванати здраво за телта, сякаш сраснали с нея. Главният агроном не можеше да се нахвали с постиженията на бригадата през последните години. Само през 1973 г. средният добив от „Болгара“ достигна 1260 кг при план 1050, а от винените сортове — 870 кг. при план 600, въпреки падналата градушка. Плана за зноса преизпълни със 190 т, сто пазарството получи висока реализационна цена при продажбата и на десертното, и на виненото грозде. Благодарение на това бригадата изпълни плана си за общата продукция 119 на сто.

Паметната крушови градина е подредена като за изложба. Шестте парадни, които досега донесоха на стопанството — 2 от МЗП и 4 от ОНС за образцово поддържане и фактът, че плодове и се продават само в специалните магазини на „Булгарплод“, говорят красноречиво за работата на бригадата. И за голямата грижа на бригадир.

Когато преди седем години Тодор Плячков оглави лозаро-овощарската бригада на стопанството в Полски Сеновец, мнозина се съмняваха дали ще потъргне работата. Истината резултатите, които постигна с ползвателната бригада, му бяха съзали авторитет на истински стопанин на земята. Петнадесет години той бе в воля по пътя на успехите. През 1964 г. тя завоюва най-високия си производствен резултат — получи по 640 кг царевича от декар на неполовни площи и

кар и то от млади насаждения. Все високодобивни и с отлични вкусови качества са Кардинал, Марингол, Хелфорд I и II, Диксерд, Везувио.

От 1967 година стопанството не знае неизпълнение на плана от овощната градина на бай Калю.

— Сега както са нацъфтели — обир няма да има — говори той.

И ще бъде, защото го казва той — народният професор по овощарство. Хиляда и петстотин декара са овощните му насаждения, в които знае всяко дръвче и къде каква пъчица е боднал. Върви между дърветата и каго да говори с тях.

Много са дъскотчаните, да не кажа цяло село, у които запали общ за цял живот.

По-спокоен е старият майстор, след като е възпитал поколения на трудовите норми 248 на сто, Иорданка Кънева — 217 на сто, Цветанка Станева — 206 на сто, Лилия Кирова — 186 на сто и много други.

В участъка особено внимателно се отделя на качеството на изделията. Характерът на производството не търпи

Дълбок корен е той, който лие сок от здравите недра на родния черномоз, от където иде и голямата му жизненост. Затова с такава всеотдайност мислех за родното си място и учя и поучава всекого.

Още звучат в ушите му думите на prefecta на Тулуза, когато „разбра, че е непреклонен: „При нас винаги има място за постоянството, господи не. Ако не Ви хареса там, ние пак ще Ви приемем“. Не, господи prefect! От свое то по-хубаво няма.

Настина няма по-хубаво от родната. Доброто начало от там беше само половина та на работата. Другата половина ето я — в Дъскот.

Илия МОНОВ

Стопанин на земята

по 330 кг пшеница. Тогава Тодор Плячков бе награден за служено с орден „Червено знаме на труда“ за неговата всеотдайност, за умението му да мобилизира хората, да се преборва с трудностите, да прилага по-цялостно комплексната механизация. Но лозарството съвсем различно от ползвателството...

Не му беше лесно в началото на бригадата. Трябваше и с новата технология да се запознае, и с хората от бригадата, и с новите изисквания. Но партийната му съвест и голямото доверие, глазувано м от ръководството на стопанството, го задължаваха да не отстъпва.

— Едно съм научил аз от своята практика — казва бай Тодор. — Всяка работа иска обща, но най-много обща иска земята. Обградил ли я човек с внимание и грижи, стоили ли я с труда си, даде ли й всичко каквото се изисква според голямата наука, тя многократно се отплаща...

Съюзват се големият прак

тически опит на бригадир с агрономическата наука, а личният му пример става мерило за всеотдайност и общ към работата. По цял ден е с хората — в лозята или градините, а вечерта всеки член на бригадата знае какво е изработил, какво ще получи. На края на всеки месец пък се прави задълбочен разбор на материалните и трудовите разходи, държи се сметка за всички икономически показатели, не се работи слепешкага. И друго е хубаво — стремежа по-пълно да се използва механизацията. Трактористите в бригадата никога не бездействуват. От това и те самите са доволни, пък и всички работи своевременно се свършват.

Трудно е да се отдели дейността на бригадир от дейността на бригадата. Бригадирът — това е бригадата, бригадата — това е той. За приказваш ли с него за работата му, ще ти говори само за бригадата, за себе си и дума няма да каже. Хората пък от бригадата не могат да се нахвалат с него. И как няма да са доволни. Та нали под неговото ръководство успели им от години на година стават все по-добри. Къде другде в окръга средното възнаграждение на кооператор от лозаро-овощарска бригада е над 1600 лв., а на механизатор — над 2700 лв. И само това ли е. Ами наградите, ами авторитет с които сега се ползува бригадирът.

Петдесетгодишен, а енергичен като младеж. Обгорял от слънцето и вятъра, винаги бързач, винаги при хората. И винаги в крак с голямата наука. Това е той, бригадирът Тодор Плячков, истинският стопанин на земята.

Антон ТРУФЕВ

За празника — нови успехи

Съревнованието в Завода за запаметяващи устройства „Бригадите на Иванка Горсова и Милена Тодорова — начало • Високо преизпълнение на трудовите норми

В чест на Първи май социалистическото съревнование обхваща всички бригади и производственици в Завода за запаметяващи устройства — Велико Търново. Особено добра е организацията в участък „Пасивно запаметяващо устройство“. Бригадите на Иванка Горсова и Милена Тодорова, около пет десет и пет жени и девойки под ръководството на Йордан Милев, се наложиха като първенец както през първото тримесечие, така и сега, в навечерието на Празника на труда.

Тук няма обичайните за другите производства шум, динамика и суетене. Работи се предимно с ум, с бързи и точни движения на ръцете. Усанията на всички са насочени към това — не само да се изпълни планът на участъка за редовното производство, но и да се произведе извънпланова продукция, за която за водят и сключил договор със Завода за печатни платки — Русе. В резултат на направения труд планът на участъка бе преизпълнен с 15 на сто.

За този голям успех съвместен дял имат изтъкнатите първенци Митка Бойнова, постигнала средно изпълнение на трудовите норми 248 на сто, Иорданка Кънева — 217 на сто, Цветанка Станева — 206 на сто, Лилия Кирова — 186 на сто и много други.

В участъка особено внимателно се отделя на качеството на изделията. Характерът на производството не търпи

първо, второ или трето качество — продукцията може да бъде само качествена или бракъ. В резултат на упоритата работа за повишаване на майсторството бракът по вина на работниците почти е ликвидиран, което е голямо производствено постижение. Но най-качествена продукция предават Калинка Драганова, Тодорка Копаранова, Пенка Тотева, Цветанка Йорданова, Маргарита Даскалова.

Няма нито една работничка в участъка, която да не изпълнява не само личната си трудовата норма, но и общата. А всяка от тях е дала обещание. Това говори за творческо отношение към труда, за желание през юбилейната и ударна година да се произведе повече.

— Много съм доволен от двете бригади — сподели Йордан Милев. — Не е имало трудности, които те да не са преодолели, не е имало производствена задача, която да не са изпълнили. А коопериранието достави често ни поднасят изненади и трудности.

Това те показваха и през ударния, комсомолски трудов ден, по светен на 104-годишнината от рождението на В. И. Ленин, когато произведоха продукция значително над плана. Показваха го и през целия април, застанали начело в съревнованието.

Драган ВЕЛЕВ

Рекордът на смяна „Г“

Смяна „Г“ от главния корпус на Целулозния завод към химикомбинат „Свилюза“ — Свищов е първенец за тримесечното съревнование. Само в цеха, а и в завода. Опитаме ли се да открием предпоставките за добрите постижения, може би трябва да са припомним, че тези 24 души са едни от първите, които отиднаха на високопаритотичния призив за икономии на суровини и материали. Те бяха и между тези които с най-голям ентузизъм за работата за повишаване на обществената производителност на труда. Смяна „Г“ постигна рекорд при подаване на целулоза за Шапелния завод — 48 т за осем часа при достигнати 45 т от други те сменни. Неведнъж смяната е правила по пет варки за осем часа срещу три-четири варки за следващата я.

Всяка десетдневка върху та блото се отчитат резултатите от съревнованието, а като приключи месеца се избира смяната-първенец. Както през отделните месеци, така и за

тримесечието смяна „Г“ с на чалник Никола Братанов не отстъпва първото място.

Приятно е да слушаш майстора на смяната Найдена Найденов как говори за живота и трудовата дейност на колектива. Всички са много задружени. Често се събират в извънработно време, за да отпразнуват рожден ден на своя колега.

А когато помолих да ми посочат имената на най-добрите производственици, не бяха забравени старши-апаратчиите Костадин Савов, Ири на Янкова и Гинка Павлова, които имат отговорната задача да следят за цялостното нормално протичане на процесите в дадено отделение. Не малък дял за всичките трудови успехи имат и лаборантите, които правят анализа на вискозитета. Всички манипулации те извършват навреме и качествено. С голямо умение и старание работят Янка Генчева.

Венера БЕЕВА

РЪЦЕ

Цели във сажди, в смазка машинна —
в шумния цех неуморно горят:
порят машини земята ширна,
поят и жнват, коват и летят.

Тежки, с кафява глина покрити —
нежно загризват младия злат,
в кошера влагат пчелните пити,
светят в житата от мрак до мрак.

Ласкави като облаци леки, —
милват деца и поиват деца,
тихо сияят в постелки меки
чисти лица като малки слънца...

Ръце с размаха на чук работен
и с нежността на тополов лист —
знаей, върху ви крепи се животът,
върху съюза ви мъдър и чист.

За да живее честно и право,
искам до своето живо сърце
силни, навеки сплетени здраво, —
вечно да чувствам тия ръце.

Андрей ГЕРМАНОВ

Пролетна България

И леко шушнат младите листа,
и тичат звуци, птица пътуват.
Земята се преражда в мисълта
и образа й в росна капка плува.
И дланите ни носят житен дъх,
и цветен дъжд със тънки пръсти шаря.
И свети като слънце върху връх.

България,

България!

Жълтурче греє край заводски зид,
лалета лунни хоровадно трепкат,
и вятър, под цветовете скрит,
едва, едва раздвижава вихри клепки
и пролетта вълнува бук и мях,
очите ни изпълва с лъчезария,
и свети като слънце върху връх

България,

България!

Слав Хр. КАРАСЛАВОВ

Мъжки момичета

раказ

Под краката ми има девет метра пясък, а над главата ми е виснало небе. Дълбоко и топло се поклашам то като плавно на парашут и невидими въжета го свързват със земята. И тя се люлее. Потърпя под нозете ми и пясъкът не видимо се раздвижва — острата вървява скалата, откъде ще мине линията. Наблизо повлече веригите си мощен багер и пясъчните пак се раздвижат. С Гената внимателно привързваме конструкцията, която трябва да се качи горе и даваме знак на крана. Той дава газ, машината зарева, пукне, светят се напълно отаде и мързеливо се опъват и Гената, сложил длани край устата си, вика:

— Румъния... Малко Румъния дай... Стига... Малко Слънцето... Ха така. Дай... дай... дай... България ей... Дай България... Стига толкова! Набери още... Още... Опа...

Ония горе поемат и внима телно нагаждат платното. То ляга под ъгъл и подпряно на двете греди отсреща, унисва над земята и сянката му още не минала, ирай и бяга над главите на преминаващите долу.

— Марш оттам! — крещи Гената по тях.

— Стига си викал, бе! — обажда се някой, но всички запялишом и с вдигнати нагоре глави се измъкват назад.

Повличаме с Гената маркучите и се качваме горе. Всички са се събрали на площадката. Бай Димитър разгръща чер тежите и обяснява:

— Тук така... Ляга тръбопроводът... Заваряват Гената и стойчо. Ясно? Гледай тука бе, келеш!

Той хваща с големата си длан лавата на Младото и я извива насам.

— Ама голяма мадама бе, майсторей! Виж...

Вдигаме главите. Над нас по високото преминава техническият — Наташа. Тя е с панталон и няма какво толкова да се види, но и така хваща око. Ръцете й особено! То ва не са ръце, брат ми! Пяна... Била паяна с червени връхчета. А ходи с един смо танак.

— Хубавите ябълки свине те ги ядат — въздъхна Младото.

То скоро се улови и сега

като види жена, очите му на бинокли стават. И в нашата бригада има едно. Ама то не е жена. Облечено като нас и ръцете му като нашите очука ни и повечето време в ръкавици. А те тия ръкавици колко то пазят — точно толкова и пречат. Ей го долу. Обикаля край апарата и оправя нещо по маркучите. Трябвало да му се намери работа и го тикнаха в нашата бригада. Само жена ни беше кукур. Не казаха нищо и то не рече нищо. Откъде е, шо е — не знаем. Дойдем сутрин — то влязло в бараката и обляко доленките. Тръгнем си вечер, то оста не последно да се преоблече. Не сме го виждали иначе освен с доленките.

— Айде вече, тръгвайте! — нарежда бай Димитър. — И умната с неръждавещата. Вносна е и скъпо струва.

Накаваме като ластовици по работните места. Гената като най-гласовит прави фуния и вика:

— Айде малката... Пускай газ...

Онова долу сложи ръце на кръста си и вика и то:

— Няма да пускам!

— Айде, айде... Давай!

— Няма — викна онова пак.

А са тридесет метра надолу да слезеш по тия железни, по лонци час време ти трябва и една ока нерви. Майсторът слеза долу и двамата с момичето ръкомахат и се надниват, но за какво става дума, не може да се разбере. Бай Димитър вдига ръка и ни казва:

— Ама голяма мадама бе, майсторей! Виж...

Вдигаме главите. Над нас по високото преминава техническият — Наташа. Тя е с панталон и няма какво толкова да се види, но и така хваща око. Ръцете й особено! То ва не са ръце, брат ми! Пяна... Била паяна с червени връхчета. А ходи с един смо танак.

— Хубавите ябълки свине те ги ядат — въздъхна Младото.

То скоро се улови и сега

като види жена, очите му на бинокли стават. И в нашата бригада има едно. Ама то не е жена. Облечено като нас и ръцете му като нашите очука ни и повечето време в ръкавици. А те тия ръкавици колко то пазят — точно толкова и пречат. Ей го долу. Обикаля край апарата и оправя нещо по маркучите. Трябвало да му се намери работа и го тикнаха в нашата бригада. Само жена ни беше кукур. Не казаха нищо и то не рече нищо. Откъде е, шо е — не знаем. Дойдем сутрин — то влязло в бараката и обляко доленките. Тръгнем си вечер, то оста не последно да се преоблече. Не сме го виждали иначе освен с доленките.

— Айде вече, тръгвайте! — нарежда бай Димитър. — И умната с неръждавещата. Вносна е и скъпо струва.

Накаваме като ластовици по работните места. Гената като най-гласовит прави фуния и вика:

— Айде малката... Пускай газ...

Онова долу сложи ръце на кръста си и вика и то:

— Няма да пускам!

СИЛА КАТО НАРОДА И СВЕТЛА КАТО СВОБОДАТА

30 години от смъртта на Вела Пеева

На скалата е отбелязан вече 37-ият ден. Тридесет и шест децата са измъкнати откъдето Вела се е отскубнала от обръча на жандармеристите. Ръцете, премръзнала и гладна, тя е сама под връх Аралча. Всяко утро посреща и изпраща с надежда да намери отряд, другарите. Но този последният ден, зората я посреща с изстре ли. Обградена е от железния кордон на жандармеристите. Започва безпоощадна преследка. В края на пътя част откъм "Бялата скала" престават да пият куршумите, но враговете не я вярват, че Вела Пеева е мъртва. Едва след един час се приближават до убитата партизанка.

Сега, когато се виждаме в живота и делата на девойката от село Каменица през ореола на легендата и през сиянието на народната обич, ни се вижда странно, че тя е била само на 22 години. Че е била момиче, че е обичала да пее, че сме хът й е бил звънк. И това момиче е носело в поход най тежката раница, да не помислят другарите, че партизанският живот не е за нея. И не е изпитвала страх от самотата, от дивните зверовете от долините, от плъзнали из Балкана, от смъртта.

Откъде идва тази огромна душевна сила? От народа, от онези чернозем, наречен работническа класа, чийто скокове те държат винаги горд и изправен към светлината на свободата.

Още гимназистка, Вела Пеева влиза в редовете на борческия съюз. Там тя отдава своята кипяща енергия своя ум и сили за разрастване и укрепване на прогресивното младежко движение в пазарджикската гимназия и родното си село. Зареждат се акции, събрания, събират не на храна за интернирани и нелегални, писане на позиви. Като студентка Вела допринася за осъществяването на инициативите на БОНСС Безстрашна конспираторка, обичана агитаторка, тя е в агитките, на митингите, на протестните демонстрации. Запламена от вест, тя се връща в Каменица, за да организира бойна група и

да оглави издаването на нелегалния вестник "Просветител". Вела Пеева е вече достатъчно зряла като борец. В нея са укрепнали най-прекрасните черти на един характер — решителност, смелост, целеустременост и твърд като стомана воля.

През 1943 година Вела е в отряд "Антон Иванов", а по-късно — в чета "Братя Кръстими". Като партизанка тя участва в много акции, престрелки и кръстосва Родопите с бойни задачи. Умна, точна, дисциплинирана, тя е там, където са нужни смелост и находчивост. Тя знае пената на борбата, с която ще трябва да се заплати свободата.

В едно писмо до родителите си, Вела и по-малката й

сестра пишат: "... Прощавайте, че заминахме, без да ви се обадим. Сега ви пишем от Балкана. Научаваме се, че сте много тревожили и сте ни търсили. Ние много добре знаем колко мъки и страдания ще ви причиним, колко много ще ви разкара и тормози фашистката полиция. Но трябва да ви кажем истината: не от страх, не от заплаха дойдохме тук. В гората дойдохме не да се крием, а да се борим против фашизма до свалянето му..."

В тези думи са възлещени смисълът и съдържанието на целия живот на народната героиня Вела Пеева — горда и силна като народа и светла като свободата.

Людмила ДИМОВА

В заключителния етап на IV републикански фестивал на художествената самодейност, младежният театър в Горна Оряховица получава сребърен медал за постановката "Лудимлади" от Цанко Церковски

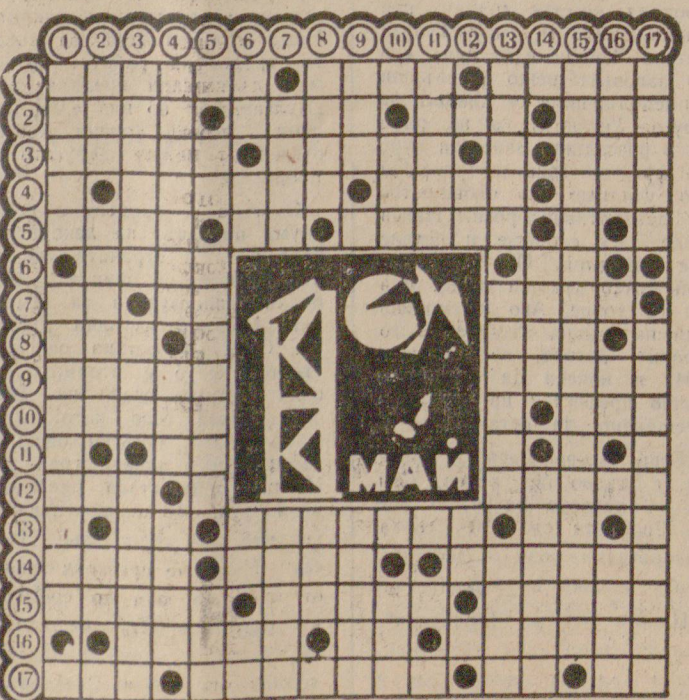
Снимка: Иван РУСКОВ

Кръстословица

ВОДОРАВНО: 1. Град в САЩ, където през май 1886 г. се слага началото на чествуването на Първи май. — Наш ежедневник, орган на ЦПС — Европейска съюза, в който на уредителния конгрес на II Интернационал през юни 1889 г. се взема решение Първи май да бъде Международен празник на труда. 2. Възпаление на ухото. — Индийска национална женска дрезина. — Германски философ. — Сърбски френски писател. 3. Децата на българското революционно движение (1897 — 1923). — Български революционер (1889 — 1923). — Немски езиковед (1791 — 1863). 4. Една от амбициозните. Земеделско оръжие. — Съвременен френски писател. 5. Химически елемент. — Приют на Дунав. — Български военен и политически деец (1897 — 1967). 6. Италиански кинорежисьор. — Бивша световна организациа. 7. Съветски диктатори, — Град в РСФСР. 8. Американски работнически деец един от ръководителите на чикагското работническо движение на кървяни те събития в Чикаго през май 1886 г. 9. Африканско пигмейско племе. — Спорно състезание. 10. Град в Украйна. — Оператор. — Журналист и общественик (1901 — 1953). — Разноличности на фонемата. — Препознание. 14. Герой на Лермонтов от епоса на поема. — Единница за измерване на радиационност. — Италиански композитор (1835 — 1917). 15. Европейска столица. — Деец на българското революционно движение, роден в с. Драгичево, Търновско (1883 — 1926). — Стълб на електропровод с притока конструкия. 16. Една от основните форми на съществуване на материята. — Река във Франция. — Якобска домашна дрезина. 17. Стар мряка за тегло. — Български антифашист, един от ящите на Горнооряховския партизански отряд (1884 — 1942). — Марка български телефон. — Град във Франция.

ОТВЕСНО: 1. Деец на младежкото революционно движение в България (1892 — 1943). — Деец на българското революционно движение от Бургаски окръг, самоуби се в полицията на 1 май 1925 г. 2. Град в Япония. — Деец на българското революционно движение, роден в с. Михалици, Търновско (1901 — 1925). — Река в Югоизточна Англия. 3. Струнен музикален инструмент. — Марка мотоциклети. — Българска антифашистка родена в с. Балван, Търновско (1921 — 1944). 4. Древноримски народни игри. — Френска киноартистка. — Определен род на литературни произведения. 5. Град в Гана. — Стихотворение от Валпургия. — Гръцки футболен отбор. 6. Машинен елемент. — Корейска марка за дъждовна. — Име, с което турците са наричали ген. Скобелев. — Условна единица за електропроводимост. 7. Казахски народен певец. — Собствено име на вилден наш писател (1834 — 1879). 8. Престол. — Дребна скандинавска монета. 9. Шотландски народен танц. — Американски работнически деец, ръководител на чикагските работнически обесни в Чикаго през 1887 г. 10. Големи периоди от време. — Герой от епоса на опера на Готца. 11. Домашна мебел. 12. Департамент във Франция. — Река в басейна на Келма. 13. Български антифашист, роден в село Велики Търнов (1910 — 1943). — Цветно изкуство камъне или стъкло за могайка. — Експеримент. 14. Програден минерал, съпоставен камък. — Българска писателка (1871 — 1921). 15. Български вестник, издаван на ЦК на БКП. 16. Ароматно вещество, изомер на йонона. — Планина в Приморския край на РСФСР. — Вътрешност. 17. Българско седмично списание за хумор и сатира, издавано на БКП от 1931 до 1934 г. — Деец на българското революционно движение, роден в Елена (1910 — 1941).

Съставил: Валентин МАРИНОВ

ФИЗКУЛТУРА, СПОРТ, ТУРИЗЪМ

1. ред празника на труда

Профсъюзни спартакиади

Спортната пролет е в разгара си и за стотиците спортисти от работническите и учредженски колективи.

В ПАВЛИКЕНИ си дадохме среща най-добрите отбори на ОК на профсъюза на работниците от машиностроителното и на ОК на профсъюза на работниците от съобщенията и информативната. Сред машиностроителните победители са: по лека атлетика: ЗЗУ (ВТ) — жени, следват Радиоапо дът, МЗ "1 май" (ПТ) и Механичен завод Лясков (мъже), следвани от Завод за телефонни електродрвители (ВТ) и МЗ "1 май" (П. Тръмбеш), волейбол: Механичен завод Лясков (мъже и жени), тенис на маса: "Червена звезда" Дебелец (мъже и жени). Общо стартираха над 300 състезатели.

В спартакиадата на работниците от съобщенията и информативната лекоатлетическата надпревара завърши с победа на Районна станция Павликени (жени) и Окръжно уе — Велико Търново (мъже), следвани съответно от Район на станция (ГО) и станция във Велико Търново и при мъжете от отборите на станциите в Павликени и Велико Търново. На старт застанаха общо 120 спортисти.

ВЪВ ВАРДИМ при много добра организация на домашните от ДСС "Дунав", се състоя спартакиадата на ОК на профсъюза на работниците от селското стопанство: волейбол, мъже — ДЗС "Сувата", ф-ка за плод. сокове — ДЗС "Сувата"; жени — Опитна станция Павл., завод "Родина" Павл., ДЗС "Сувата". Стартираха 150 приятели на волейбола.

В ЛЯСКОВЕЦ се съвече по тенис на маса отбори от системата на ОК на профсъюза на работниците от местната промишленост и комунално-битовите услуги — мъже: първите две места заеха съставите на комбинати те за услуги, съответно комунални услуги в Свиштов, следвани от отбора на ф-ка "Съриг и чуки" (ВТ); жени — Комбинат за услуги "Раховец" (ГО), ф-ка "Н. Енев" — Павл., ф-ка "Свещест" (ВТ). Първенците бяха удостоени с кристални купи на съответните профсъюзни ръководители.

ФИНАЛИТЕ НА ОКРЪЖНА РАБОТНИЧЕСКА СПАРТАКИАДА събраха във Велико

Търново кандидатите за участие в заключителната фаза на IV републиканска спартакиада. По свободна борба първи са състезатели на УПП "Труд" (ГО); по класическа борба — направо за финалите се класира и съставът на Завод за автомобилни везни (Лясков).

Ето и останалите окръжни работнически първенци: баскетбол — ЗТТ "Металургия" ГО (мъже) и МЗ "Първи май" ПТ (жени); волейбол — Локомотивно депо ГО (мъже) и ХЕИ — ВТ (жени); лека атлетика — МЗ "Първи май" ПТ (жени), УПП "Труд" ГО (жени); тенис на маса — ДПЗХ "Дунав" (Св) — мъже и Районна проект, организация (ВТ) — жени.

(Соб. инф.)

ко Търново, Горна Оряховица

„Черно море“

„Етър“ 1:0

Домашните заиграха понастойчиво и през първата част на мача бяха по-добрият състав. Богомилов, охраняващ зорко от Величкови, не бе такъв ефикасен. Но все пак в 35-та мин при едно разбъркване пред Петров, отправи силен удар от около 7—8 м., който вратарят майсторски отби, но... в последвалото „мелле“ Димов отблизко откри.

След почивката „внелови те“ превключиха на по-високи обороти, на моменти ниваха пълно преумушество, но не можах да възвърнат загубеното от първото полувреме. Най-емоционалният момент бе в 85-та мин., когато Петков от няколко метра вместо да стреля се опита да лъже и топката бе отбита от вратарски защитник.

„ЧЕРНО МОРЕ“ — Найденов, Грънчаров, Марев, Величков, Иванов, Андреев, Димитров, Димов, Митев (79 — Парушев). Тахимия. Богомилов: „Етър“ — Петров, Величков, Чакър, Грозанов, Грозанов, Величков (46 — Митов), Киряков, Василев, Цекон, Коцев, Из Петров. Сяди Д. Попов, стапони „Ю. Габарин“, 8000 зрители. Петко ДИМИТРОВ

КЛАСИРАНЕ:

1. Левски-Спартак	55:28 45
2. ЦСКА Септ. з	48:26 42
3. Локомотив Па	47:35 32
4. Етър	38:28 31
5. Локомотив Сф	31:30 30
6. Академик	35:36 30
7. Славия	38:30 28
8. Ботев	37:47 28
9. Черно море	40:38 27
10. Тракия	34:40 25
11. Янтра	37:47 22
12. Пирин	25:44 24
13. Миньор	25:39 23
14. Спартак	30:41 22
15. Берое	50:43 21
16. ЖСК-Спартак	28:43 18

„Б“ РОГ

„ДОРОСТОЛ“ — „ЛОКОМОТИВ“ (ГО) 1:1. Застранили от мача до максимално хвърляха всичко. В 55-та мин. чрез Петров те откриха. Две минути по-късно при бърза атака Крайков отблизко центрира точно и Ив. Василев с удар от движение изравни наравно. 1:1. Сетне сидастрици отново направиха „барикада“ и... мяна не настъпи.

Иван ВЪРБАНОВ

„ДОБРУЖА“ — „АКАДЕМИК“ 3:2. Добружаници откриха в 13-та мин., а в 49-та и 54-та студентите вече водеха — 1:2. Малко по-късно Петков завърши пробой на Борисов с третия гол, който бе отменен от съдията. 2:2 се стигна в 76-та мин. след неразрешено излизане на Колев (1. Ак). 4 минути преди края допусна елементарен гол от пряк удар.

Любен ДРУМЕВ

„ВАТЕВ“ — „ЧЕРВЕНО ЗНАМЕ“ 2:1. В 55-та мин. след грешка на Колев — 1:0 в 59-та мин. 2:0. Павличенци установиха съотношение 2:0, но постигнаха само един гол — в 70-та мин. чрез Ив. Сташков

Йордан ДРУМЕВ

КЛАСИРАНЕ:

1. Дунав	44—16 35
2. Славия	43—29 30
3. Волон	28—20 29
4. Локомотив (ГО)	35—19 28
5. Септ. слава	35—27 27
6. Академик	34—22 26
7. Черв. знаме	29—28 25
8. ЖСК — Металург	35—30 25
9. А. Кичев	26—23 25
10. Ком	25—27 24
11. Добружа	23—25 23
12. Ватев	22—21 21
13. Локомотив (Др)	27—44 20
14. Доростол	20—33 17
15. Чавдар	18—47 14
16. Ботев	11—42 14

СЪОБЩЕНИЕ НА РЕДАКЦИЯТА

Следващият брой на в. „Борба“ ще излезе на 5 май (неделя).

ИНДЕКС 21301